

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Dit wijzigingsdecreet omvat een aantal bepalingen i.v.m. de verjaring van de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen en de beroepsmogelijkheden dienaangaande. De regeling m.b.t. de bestuurlijke dwangsom wordt geïntegreerd in de regeling m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Deze wijzigingen beogen voornamelijk de huidige regeling te optimaliseren, zodat deze meer rechtszekerheid biedt voor de rechtsonderhorige.

Daarnaast wordt dit wijzigingsdecreet aangegrepen om een aantal bepalingen verder te optimaliseren en in overeenstemming te brengen met de praktijkervaring van alle betrokken handhavingsactoren. Zo wordt de omschrijving van het toepassingsgebied van titel XVI van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM) licht gewijzigd, wordt er op een aantal punten een terminologische uniformisering doorgevoerd, wordt het niet meewerken aan de identificatie strafbaar gesteld, etc.

Tot slot wordt m.o.o. de nakende inwerkingtreding van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (hierna 'Omgevingsvergunningendecreet') en het decreet van 25 april 2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning (hierna 'Decreet handhaving omgevingsvergunning') het DABM, waar nu reeds relevant en noodzakelijk, meer afgestemd op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna 'VCRO').

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 2. De eerste wijziging zorgt ervoor dat ook titel XVI expliciet in het toepassingsgebied wordt vermeld, gezien titel XVI ook strafbaarstellingen bevat.

De tweede wijziging verwijdert de wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen uit het toepassingsgebied van titel XVI aangezien deze wet werd opgeheven door het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

De derde wijziging betreft een rechtzetting van een verkeerde datum van het decreet integraal waterbeleid.

De laatste twee wijzigingen betreffen een verplaatsing van het vroegere punt 20 van artikel 16.1.1, eerste lid omdat de internationale en Europese milieuregelgeving eigenlijk niet past in de opsomming van 'wetten en decreten'. In principe is het de

bedoeling, behoudens wanneer zou blijken dat de handhaving op grond van titel XVI DABM niet aangewezen is, dat internationale en Europese milieuregelgeving krachtens titel XVI DABM wordt gehandhaafd. De concrete aanwijzing van de betrokken regelgeving door de Vlaamse Regering van de internationale of Europese regelgeving wordt vereist omwille van de rechtszekerheid en het legaliteitsbeginsel. Deze aanwijzing heeft geen invloed op het feit dat de betrokken verplichtingen uiteindelijk worden opgelegd door de betrokken internationale of Europese milieuregelgeving.

Art. 3. De wijzigingen aan artikel 16.1.2 van het DABM omvatten enerzijds aanpassingen ten gevolge van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning (vervanging term vergunning door omgevingsvergunning en afstemming definitie kennisgeving op deze van de VCRO door verwijzing naar het begrip beveiligde zending) en anderzijds een terminologische uniformisering binnen het DABM zelf door invoering en definiëring van het algemeen begrip milieuvoorschrift.

Het aangetekend schrijven waarvan sprake is in artikel 16.1.2 3°/1 omvat zowel het aangetekend schrijven met ontvangstbewijs, als het aangetekend schrijven zonder ontvangstbewijs.

Art. 4. Dit artikel zorgt voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van het gemeen recht. De decreetgever kan steeds afwijken van deze decretale bepalingen indien dit noodzakelijk wordt geacht. In dergelijk geval zullen deze afwijkende bepalingen uiteraard primeren. De machtiging in §6 heeft bijgevolg enkel betrekking ten opzichte van de Vlaamse Regering.

Art. 5. De eerste wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het decreet van de Vlaamse Raad van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (hierna 'Decreet Intergemeentelijke Samenwerking') waar de verzamelnaam samenwerkingsverband is en niet vereniging.

Het te wijzigen artikel 16.3.1., §1, 4° DABM bepaalde dat alleen personeelsleden van een intergemeentelijke vereniging die worden aangewezen door het bevoegde orgaan intergemeentelijk toezichthouder kunnen zijn, waarmee bedoeld werd dat alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid deze toezichthouders kunnen aanstellen aangezien alleen zij eigen personeel kunnen tewerkstellen. Dit wordt nu expliciet weergegeven in het wijzigingsvoorstel.

Een interlokale vereniging (intergemeentelijk samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid) kan bijgevolg geen intergemeentelijke toezichthouders aanstellen. Zij kan echter wel gebruik maken van artikel 16.3.5. DABM, waarbij de gemeentelijke toezichthouder van de ene gemeente toezicht kan uitoefenen in de andere gemeenten van de intergemeentelijke vereniging (mits toestemming). Deze laatste mogelijkheid laat toe dat gemeenten die samenwerken in een samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid (interlokale vereniging) een gemeenschappelijke toezichthouder hebben. De gemeentelijke toezichthouder van een deelnemende gemeente kan in dat geval in een of meerdere gemeenten die tevens lid zijn van de interlokale vereniging toezicht uitoefenen op voorwaarde dat deze gemeenten hiermee akkoord gaan. Ook bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid kan deze gemeenschappelijke gemeentelijke toezichthouder gebruikt worden.

De tweede wijziging expliciteert de eedformule die men moet gebruiken wanneer contractuele personeelsleden de eed afleggen.

Art. 6. In het kader van de activiteiten van de paritaire commissie decentralisatie waren de lokale besturen vragende partij om artikel 16.3.4bis, waarin een

meldingsplicht aan de lokale besturen met betrekking tot de aanstelling van toezichthouders wordt opgelegd, te schrappen. Aan deze vraag wordt gedeeltelijk tegemoet gekomen. Het is evenwel om verschillende redenen noodzakelijk dat de Vlaamse overheid een overzicht kan houden op de toezichthouders waarop de lokale besturen beroep kunnen doen. Er moet dus een minimale meldingsplicht blijven gelden voor de gemeentes.

De melding van het deeltijds uitoefenen van de functie wordt geschrapt wegens niet relevant. De melding van het tijdelijk niet uitoefenen van de functie geldt pas vanaf een periode van zes maanden. Aangenomen kan worden dat vanaf deze periode, indien nodig, een waarnemende toezichthouder zal worden aangesteld. De melding van de neerlegging van de functie moet enkel gebeuren indien het een definitieve neerlegging betreft.

Er wordt eveneens voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering, zodat deze nader kan bepalen op welke wijze en bij welke instantie de melding moet gebeuren.

Art. 7. Deze wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

Art. 8. Deze wijzigingen brengen de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

Art. 9. De eerste wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

De tweede wijziging betreft een terminologische aanpassing aan het Omgevingsvergunningendecreet.

Art. 10. Deze wijzigingen betreffen een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging verduidelijkt dat ook Europese verordeningen onder het toepassingsgebied van dit artikel vallen. Verordeningen moeten immers niet worden omgezet en zouden dus niet onder deze bepaling vallen. Om dit op te lossen wordt verwezen naar de internationale en Europese milieuvoorschriften, waarbij dit wordt beperkt tot deze regelgeving die tot de bevoegdheid hoort van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Art. 11. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift, alsook een afstemming van de verwijzing op het gewijzigde artikel 16.1.1.

Art. 12. De eerste wijziging verduidelijkt dat de toezichthouders over de mogelijkheid (en niet de verplichting) beschikken om een proces-verbaal - met bewijswaarde tot het tegendeel - op te stellen, hetgeen een uitvoering is van de mogelijkheid voorzien in artikel 11, derde lid van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De toezichthouders zijn belast met een preventieve controle-opdracht. In bepaalde gevallen is het in dat kader aangewezen dat zij bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift een aanmaning kunnen geven zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen, zodat wordt vermeden dat de aanmaning verwordt tot een standaardbrief, wat de figuur zelf onwerkzaam zou maken. De aanmaning is gericht op het vrijwillig herstel van de gevolgen van het vastgestelde misdrijf. Zij is niet rechtstreeks afdwingbaar, en het gezag ervan is uitsluitend verbonden aan de verwachting dat, wanneer de aanmaning genegeerd wordt, het traject van de harde handhaving wordt ingezet. Het voorwerp van de

aanmaning impliceert een weloverwogen beslissing. Het Grondwettelijk Hof, toenmalig Arbitragehof, heeft in arrest nr.170/2002 van 27 november 2002 gesteld dat de bevoegdheid om bepaalde handelingen strafbaar te stellen, de bevoegdheid impliceert om te oordelen over de graad van de ernst van de verstoring van de openbare orde. Zoals de decreetgever vermag te oordelen dat het niet-nakomen van een bepaling van die aard is dat die inbreuk een misdrijf of overtreding uitmaakt, heeft hij ook de bevoegdheid om te oordelen dat het niet-nakomen van bepaalde voorschriften van dermate relatieve aard is dat een straf niet aangewezen is en een vorm van administratieve afhandeling van de strafvordering te verkiezen is.

De tweede wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift, alsook een afstemming van de verwijzing op het gewijzigde artikel 16.1.1.

Art. 13. Het vragen van de identiteit/overgaan tot identificatie betreft geen toezichtrecht voor de toezichthouder. Dat betekent dat de toezichthouders bij het uitvoeren van hun toezichtsoopdracht, voor zover er geen milieumisdrijf of milieu-inbreuk is vastgesteld, niet over de bevoegdheid beschikken om de identiteit van de aanwezige personen te vragen/te verifiëren. Het is maar vanaf het moment dat de toezichthouders een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf vaststellen, dat zij de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM verkrijgen. Het niet meewerken door de vermoedelijke overtreder aan de identificatie uit artikel 16.3.26bis DABM is niet strafbaar gesteld. Het DABM bevat immers geen expliciete strafbaarstelling voor de vermoedelijke overtreder die de uitoefening van de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM belemmert. Bovendien kan het belemmeren van de toezichthouder om zijn bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM uit te oefenen niet gelijk worden gesteld aan het misdrijf 'belemmeren van het toezicht' zoals voorzien in artikel 16.6.1, § 2, 2° DABM, aangezien dit laatste artikel enkel betrekking heeft op het belemmeren van de in artikel 16.3.10, 1°, 2°, 3°, 4°, en 5° DABM bedoelde toezichtrechten, en de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM daar niet onder valt. Bovendien zal de niet-medewerking aan de identificatie conform het Strafwetboek maar zelden strafbaar zijn (cf. weerspanning en smaad) en maakt men zich conform het Koninklijk Besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten maar schuldig aan een wanbedrijf indien men niet ingaat op de vordering van de politie – en dus niet de toezichthouders – tot overhandiging van de identiteitskaart. Nochtans is medewerking aan de identificatie essentieel om een nuttige uitvoering van de toezichtsoopdracht te kunnen verwezenlijken. Bijgevolg wordt het niet meewerken aan de identificatie door wijziging van artikel 16.6.1 §2 van het DABM strafbaar gesteld.

In navolging van artikel 34 van de Wet op het politieambt en waarop de bevoegdheid tot identificatie voor de toezichthouder is geïnspireerd, wordt voorzien dat wanneer de betrokkene zijn identiteitskaart niet bij zich draagt, hem de mogelijkheid wordt geboden om zijn identiteit op een andere wijze te bewijzen (Bv. door het tonen van een rijbewijs of een lidkaart van een of andere vereniging waarop een duidelijke foto en de voor- en achternaam van de betrokkene staat vermeld.). De gecontroleerde persoon die geen valabele documenten kan voorleggen, kan ook elk nuttig persoon contacteren die in staat is dergelijke documenten voor te leggen of eventueel zijn identiteit aan te tonen.

Art. 14. De dwangsom betreft een flankerend instrument bij de bestuurlijke maatregel zodat de bepalingen m.b.t. de bestuurlijke maatregelen evenzeer van toepassing zijn op de bestuurlijke dwangsom. Bijgevolg wordt er voor geopteerd om de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' te integreren in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen en deze titels gewoon uit te breiden met de bestuurlijke dwangsom.

Art. 15. De eerste wijziging breidt het hoog toezicht van de gewestelijke toezichthouders uit tot alle niet-gewestelijke toezichthouders, zodat ook hoog

toezicht mogelijk is indien o.a. provinciale en intergemeentelijke toezichthouders geen of geen afdoende bestuurlijke maatregelen opleggen.

De tweede wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18bis, tweede lid van het DABM en sluit niet uit dat ook lokale toezichthouders gebruik kunnen maken van de dwangsombevoegdheid. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 16. Deze wijziging betreft een aanpassing van de verwijzingen aan het Omgevingsvergunningendecreet.

Art. 17. Deze wijziging betreft de verplaatsing van de leden 2 tot en met 4 van het oorspronkelijke artikel 16.4.18ter van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14. Bijkomend wordt voorzien dat de bestuurlijke dwangsom niet enkel per tijdseenheid of per onderscheiden opgelegde bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd, maar evenzeer per schending.

Art. 18. Het gewijzigde artikel 16.4.8bis voorziet in een dubbele verjaringstermijn, waarbij een korte verjaringstermijn van 5 jaar geldt die aanvangt na het afsluiten van het verslag van vaststelling of het proces-verbaal (cf. aanvangspunt vervaltermijn m.b.t. bevoegdheid tot het opleggen van administratieve geldboetes) en een langere termijn van 20 jaar die aanvangt op het ogenblik van het plegen van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf. Het blijvend aanknopen voor de korte verjaringstermijn bij het opstellen van een verslag van vaststelling of een proces-verbaal is enerzijds ingegeven door het feit dat milieuschendingen zich soms pas na jaren op duidelijke wijze manifesteren en kunnen worden vastgesteld, waarna de overheid pas de nodige actie kan ondernemen, en anderzijds door het feit dat het vooropstellen van een unieke lange verjaringstermijn die aanvangt op het ogenblik van het plegen van de milieuschending niet verantwoord is vanuit het standpunt van de rechtszekerheid voor de burger. Bijgevolg werd geopteerd voor een dubbele verjaringstermijn die de overheid verplicht te ageren binnen een gepaste termijn na de vaststelling van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf, zonder de mogelijkheid voor de overheid in het gedrang te brengen om de milieuschendingen vast te stellen rekening houdend met het feit dat de gevolgen van dergelijke schendingen zich pas na langere tijd kunnen manifesteren.

Het gewijzigde artikel vergroot in elk geval de rechtszekerheid voor de burger, nu – in tegenstelling tot de vroegere regeling – een finale verjaringstermijn van 20 jaar na het plegen van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf wordt vooropgesteld en niet enkel wordt teruggekoppeld naar het ogenblik waarop het verslag van vaststelling of het proces-verbaal worden opgesteld. In dit laatste geval is de verjaringstermijn immers afhankelijk van een overheidsdaad die moet worden gesteld en waarop de burger geen enkele impact heeft.

Hoewel bij het niet uitvoeren van een bestuurlijke maatregel hiervoor een nieuw proces-verbaal kan worden opgesteld en dit nieuwe proces-verbaal een nieuwe verjaringstermijn doet lopen waarbinnen een nieuwe bestuurlijke maatregel, desgevallend met dwangsom, kan worden opgelegd; voorziet de tweede paragraaf van artikel 16.4.8bis in een aantal situaties waarin de verjaringstermijnen worden geschorst om te vermijden dat de mogelijkheid tot het (opnieuw) opleggen van een (gewijzigde) bestuurlijke maatregel zou verjaren ingevolge het verstrijken van de verjaringstermijn tijdens de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel of ingevolge procedures gevoerd door de overtreder.

Art. 19. Voor toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 20. Het is logisch dat de dwangsom in dezelfde beslissing als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen wordt opgelegd. Ofwel wordt van bij aanvang een dwangsom noodzakelijk geacht, ofwel wordt de oorspronkelijke bestuurlijke

maatregel niet nageleefd en is het aangewezen om een nieuwe bestuurlijke maatregel op te leggen met een nieuwe uitvoeringstermijn. Bovendien is het naar de burger toe duidelijker dat alle informatie in éénzelfde beslissing terug te vinden is en voorkomt dit problemen bij een eventueel beroep tegen een bestuurlijke maatregel, die immers automatisch ook een beroep tegen de eraan verbonden bestuurlijke dwangsom inhoudt. De enige situatie die hiervan afwijkt betreft deze waarbij enkel beroep wordt aangetekend tegen de dwangsom en de minister zich in beroep enkel over de dwangsom moet uitspreken. Het spreekt voor zich dat in dergelijk geval de bestuurlijke maatregel en de beroepsbeslissing over de dwangsom alsnog in twee afzonderlijke beslissingen worden opgenomen, zijnde het respectievelijk oorspronkelijk besluit houdende de bestuurlijke maatregel en het ministerieel besluit. In die situatie zal in de begeleidende brief waarbij de beslissing van de minister wordt overgemaakt aan de overtreder verduidelijkt worden hoe de bestuurlijke maatregel, inclusief de dwangsom, luidt, zodat hier geen twijfel over kan bestaan.

Het feit dat de bestuurlijke dwangsom schriftelijk moet worden opgelegd en ook de motieven, hoogte en modaliteiten moeten worden vermeld in de beslissing, werd voorheen reeds bepaald in artikel 16.4.18ter, eerste lid van het DABM en betreft louter een verplaatsing.

De derde wijziging betreft de rechtzetting van een verkeerde verwijzing.

De vierde wijziging is noodzakelijk om het opleggen van een dwangsom in navolging van een mondelinge bestuurlijke maatregel mogelijk te maken, aangezien de dwangsom schriftelijk moet worden opgelegd in dezelfde beslissing als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen. Aangezien de dwangsom enkel schriftelijk kan worden opgelegd, kan deze maar ingaan van zodra de bestuurlijke maatregel schriftelijk werd bevestigd.

De laatste wijziging betreft geen specifieke mogelijkheid tot opheffing van de bestuurlijke maatregel zoals bedoeld in titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling III van het DABM. Wanneer de uitvoeringstermijn verstreken is en de bestuurlijke maatregel werd niet geheel uitgevoerd, dan kan een nieuwe bestuurlijke maatregel worden opgelegd op grond van de nog bestaande overtreding. Tot nu toe had de toezichthouder bij die gelegenheid de keuze of hij de voorgaande bestuurlijke maatregel - die ingevolge het opleggen van de nieuwe bestuurlijke maatregel doelloos was geworden en op grond van het gemene recht kon opgeheven worden - uitdrukkelijk ophief of niet. Deze bepaling wil de uitdrukkelijke opheffing in dat geval verplicht maken ten behoeve van de rechtszekerheid. De opheffing gebeurt ex nunc, zodat het mogelijk blijft om de vaststelling in een proces-verbaal van de niet-uitvoering van de oorspronkelijke bestuurlijke maatregel (die naderhand wordt opgeheven) te sanctioneren.

Art. 21. Deze wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18quater van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 22. Naar aanleiding van de decretaal voorziene evaluatie van titel XVI van het DABM werd er bewust voor geopteerd om het woord "vermoedelijke overtreder" niet meer te hanteren in het luik bestuurlijke maatregelen, nu de adressant van de bestuurlijke maatregel niet meer wordt omschreven aan de hand van het begrip 'overtreder'. Ingevolge een materiële vergissing werd dit niet aangepast in artikel 16.4.16, tweede lid DABM. Dit wordt door de eerste wijziging rechtgezet.

De tweede wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18bis, laatste lid van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 23. Het gewijzigde artikel 16.4.17 regelt meer in detail het beroep tegen de bestuurlijke maatregelen en/of de bestuurlijke dwangsommen.

Net zoals in de vroegere regeling het geval was, kan men beroep aantekenen tegen de bestuurlijke maatregelen zelf en/of tegen de dwangsommen. Daarnaast wordt in paragraaf 2 ook voorzien dat de beroepsindiener het beroep kan beperken tot bepaalde bestuurlijke maatregelen indien de beslissing tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen meerdere onderscheiden maatregelen zou omvatten. Enkel deze bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen die expliciet vermeld worden in het beroep, zullen het voorwerp uitmaken van het beroep. Aangezien de dwangsom als accessorium het lot volgt van de bestuurlijke maatregel waaraan zij gekoppeld is, wordt deze mogelijkheid van de beroepsindiener om het voorwerp van het beroep te bepalen evenwel beperkt in die zin dat de dwangsom gekoppeld aan de bestuurlijke maatregel waartegen beroep wordt ingediend steeds het voorwerp zal uitmaken van het beroep. Teneinde dienaangaande de nodige duidelijkheid en rechtszekerheid te verschaffen aan de beroepsindiener wordt uitdrukkelijk bepaald dat de beroepsbeslissing vermeldt welke bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen het voorwerp uitmaken van het ingediende beroep en bijgevolg van de beroepsbeslissing.

De procedure voor het indienen en het behandelen van het beroep wordt beschreven in paragraaf 3 en werd minimaal aangepast m.o.o. het bieden van meer rechtszekerheid aan de beroepsindiener. Zo vangt de beslissingstermijn van 90 dagen aan op het ogenblik van de kennisgeving van het beroep in plaats van op het ogenblik van de ontvangst ervan, en moet van een eventuele verlenging van de beslissingstermijn kennis worden gegeven binnen deze eerste termijn van 90 dagen. Op deze wijze kan de beroepsindiener het aanvangspunt en de duur van de beslissingstermijn op rechtszekere wijze bepalen, zodat er duidelijkheid is aangaande het al dan niet vervallen zijn van de bestuurlijke maatregel.

De regeling inzake het verval van de bestuurlijke maatregel bij niet-tijdige beslissing van de minister werd eveneens behouden, met dien verstande dat het verval beperkt wordt tot die maatregelen of dwangsommen die het voorwerp van het beroep uitmaken en uitdrukkelijk wordt bepaald dat eventueel reeds verbeurde dwangsommen eveneens van rechtswege vervallen.

In paragrafen 4 en 5 wordt bepaald wat de gevolgen zijn van een (gedeeltelijke) gegrondverklaring, dan wel ongegrondverklaring van het beroep. In de nieuwe regeling wordt expliciet bepaald dat de minister, in geval van (gedeeltelijke) gegrondverklaring van het beroep, de bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen opheft voor zover het beroep gegrond werd verklaard. In dergelijk geval beschikt hij over de bevoegdheid om nieuwe bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen op te leggen, wat uiteraard de mogelijkheid impliceert om een nieuwe uitvoeringstermijn te bepalen. De enige beperking die wordt gesteld aan deze bevoegdheid is dat - net zoals onder de vroegere regeling - de dwangsommen van rechtswege vervallen in de mate waarin het beroep tegen de oorspronkelijk eraan gekoppelde bestuurlijke maatregelen gegrond wordt verklaard. Dit is louter een veruitwendiging van het principe dat de dwangsom als accessorium het lot volgt van de bestuurlijke maatregel waaraan zij gekoppeld is. De eventueel reeds verbeurde bedragen van deze dwangsommen vervallen eveneens voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond werd verklaard. Bij ongegrondverklaring zal de minister de bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen bevestigen.

Art. 24. Omwille van de rechtszekerheid voor de beroepsindiener is het aangewezen te verwijzen naar de kennisgeving in plaats van naar de ontvangst van respectievelijk het verzoek en het beroep. Deze laatste datum kan door de verzoeker/beroepsindiener niet met zekerheid worden vastgesteld, daar waar de datum van kennisgeving door de verzoeker/beroepsindiener gekend is en de termijnberekening ingevolge de definities in het gewijzigde artikel 16.1.2 van het DABM samen gelezen met artikel 16.1.3 van het DABM volkomen zekerheid biedt.

Art. 25. Ingevolge de integratie van de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen, zal titel XVI, Hoofdstuk IV, afdeling II van het DABM nog enkel een artikel bevatten i.v.m. de rapportering over de bestuurlijke dwangsom. Het opschrift wordt hieraan dan ook aangepast. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 26. Artikel 16.4.18bis wordt opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder zijn deze bepalingen opgenomen in artikel 16.4.2, tweede lid, het gewijzigde artikel 16.4.5 en gewijzigde artikel 16.4.16 van DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 27. Artikel 16.4.18ter, eerste tot en met vierde lid worden opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder zijn deze bepalingen opgenomen in het gewijzigde artikel 16.4.10 en gewijzigde artikel 16.4.7bis van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 28. Artikel 16.4.18quater wordt opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder is deze bepaling opgenomen in het gewijzigde artikel 16.4.11 van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 29. De toepassing van de opdecimen wordt geschrapt. Het gewest heeft volheid van bevoegdheid voor de bestuurlijke geldboete en is niet gebonden om het strafrechtelijk systeem van opdecimen te volgen. In andere gewestelijke en federale regelgeving waarin administratieve boetes worden opgelegd, worden de opdecimen eveneens niet toegepast.

Art. 30. De schrapping van opdecimen heeft tot gevolg dat het maximumbedrag van de administratieve geldboetes wordt verhoogd. De huidige vaststelling van opdecimen op 70 (Programmawet 25 december 2016) houdt in dat de boetes worden vermenigvuldigd met 8. Het maximumbedrag van de geldboetes wordt dan ook éénmalig vermenigvuldigd met een factor 8, wat leidt tot het maximumbedrag van 2 miljoen euro voor de alternatieve bestuurlijke geldboete en 400.000 euro voor de exclusieve bestuurlijke geldboete.

Art. 31. In artikel 16.4.29, §1 wordt niet langer gesproken over de 'vermoedelijke overtreder', aangezien op het ogenblik van het bepalen van de hoogte van de geldboete het milieumisdrijf reeds vaststaat in hoofde van de overtreder.

De nieuw ingevoegde tweede paragraaf voorziet in de mogelijkheid voor de gewestelijke entiteit om de bestuurlijke geldboete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van de tenuitvoerlegging. Het toekennen van het uitstel wordt niet afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de overtreder hierom verzoekt, maar kan ook ambtshalve worden toegekend.

Het uitstel is enkel mogelijk indien tijdens een bepaalde periode voorafgaand aan de schending geen bestuurlijke geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd aan dezelfde overtreder. Een voorafgaand voorstel tot betaling van een geldsom sluit dus niet de mogelijkheid van uitstel uit. Voor misdrijven bedraagt deze periode 5 jaar, voor inbreuken 3 jaar. Het startpunt van deze negatieve referentieperiode wordt bepaald op datum van het milieumisdrijf of milieu-inbreuk, zijnde het plegen van de schending. Bij het overgrote deel van de schendingen is dit duidelijk te bepalen. Wanneer een verdere analyse en beoordeling van ingezamelde gegevens (monsternames, metingen) vereist zijn vooraleer er sprake is van een schending, zal de datum van de vaststelling bepalend zijn om uit

te maken of er effectief een schending werd gepleegd, dat in de tijd niet noodzakelijk samenloopt met monstername of meting. Als uiterste datum en met het oog op rechtszekerheid kan gesteld worden dat bij onzekerheid de datum van afsluiten proces-verbaal wordt genomen als startpunt.

Een voordeelontneming die gekoppeld is aan een geldboete, kan niet worden uitgesproken met uitstel. Dit verhindert niet dat de geldboete als hoofdstraf wel met uitstel kan worden uitgesproken.

De gewestelijke entiteit bepaalt de proefperiode die minimum 1 jaar bedraagt en maximum 3 jaar. Indien tijdens de proefperiode een nieuwe milieuschending wordt gepleegd die naderhand leidt tot een straf of bestuurlijke geldboete, wordt het uitstel van rechtswege herroepen. De overtreder zal hiervan door de gewestelijke entiteit in kennis gesteld worden.

Art. 32. In het licht van de inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt de eerste wijziging voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van de VCRO.

Aangezien het voorstel tot betaling van een geldsom een performant en snel systeem van beboeting biedt en het aangewezen is dit voor meerdere misdrijven te kunnen aanwenden, beperkt de tweede wijziging de hoogte van het voorstel tot betaling van een geldsom niet langer. Op deze wijze kan de gewestelijke entiteit dit instrument op optimale wijze aanwenden binnen de marges van haar discretionaire bevoegdheid en rekening houdend met de ervaring die hieromtrent op vandaag werd opgedaan. Binnen de VCRO wordt dergelijke beperking evenmin vooropgesteld.

Art. 33. In het licht van de inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt dit artikel voor een verdere afstemming met de VCRO.

Art. 34. Dit artikel werd gewijzigd door artikel 18 van het Decreet van 9/12/2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscollèges betreft. In navolging van de wijziging van artikel 16.1.3 van onderhavig decreet dient artikel 16.4.39 DABM aangepast/geactualiseerd te worden waarbij inhoudelijk de regeling blijft behouden.

Art. 35. De eerste wijziging verduidelijkt dat een milieu-inbreuk niet enkel in een verslag van vaststelling kan worden opgenomen, maar in eender welke akte opgemaakt door een verbalisant, waaronder niet enkel de toezichthouders maar evenzeer de politie/niet-toezichthouders ressorteren. Dergelijke akte kan bijgevolg een proces-verbaal van de politie omvatten waarin een milieu-inbreuk is opgenomen, alsook een verslag van vaststelling van een toezichthouder waarin een milieu-inbreuk is opgenomen en een proces-verbaal van een toezichthouder/politie waarin zowel milieumisdrijven als milieu-inbreuken zijn opgenomen. De milieu-inbreuken die in het proces-verbaal zijn opgenomen kunnen eveneens aanleiding geven tot het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete, op voorwaarde dat het proces-verbaal werd doorgestuurd naar de gewestelijke entiteit. Dit is logisch aangezien de politie een algemene vaststellingsbevoegdheid heeft en feiten die een milieu-inbreuk betreffen beschouwd kunnen worden als politiewetten waarvan de handhaving tot de administratieve politie behoort, zodat het uitvoeren van controle op het voorkomen van milieu-inbreuken en het opstellen van verslagen betreffende de vaststelling van een milieu-inbreuk vallen onder de taken van algemene administratieve politie. Theoretisch kunnen politie/niet-toezichthouders deze feiten nu al vaststellen en wordt door deze wijziging enkel beoogd dat dergelijke vaststellingen door politie ook kunnen gesanctioneerd worden met een exclusieve bestuurlijke geldboete. Er wordt dus niet geïnterfereerd op de federale regelgeving.

In het licht van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt de tweede wijziging voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van de VCRO.

Aangezien het voorstel tot betaling van een geldsom een performant en snel systeem van beboeting biedt en het aangewezen is dit voor meerdere inbreuken te kunnen aanwenden, beperkt de laatste wijziging de hoogte van het voorstel tot betaling van een geldsom niet langer. Op deze wijze kan de gewestelijke entiteit dit instrument op optimale wijze aanwenden binnen de marges van haar discretionaire bevoegdheid en rekening houdend met de ervaring die hieromtrent op vandaag werd opgedaan. Binnen de VCRO wordt dergelijke beperking evenmin vooropgesteld.

Art. 36. In het licht van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt dit artikel voor een verdere afstemming met de VCRO.

Art. 37. Dit artikel werd gewijzigd door artikel 19 van het Decreet van 9/12/2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges betreft. In navolging van de wijziging van artikel 16.1.3 van onderhavig decreet dient artikel 16.4.44 DABM aangepast/geactualiseerd te worden waarbij inhoudelijk de regeling blijft behouden.

Art. 38. De artikels binnen deze afdeling werden reeds opgeheven door andere regelgeving, waardoor de afdeling zelf ook dient te worden opgeheven.

Art. 39. Voor nadere toelichting bij deze wijziging kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Art. 40. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 41. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Wat de tweede wijziging betreft kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 13.

Art. 42. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging betreft een aanpassing van het strafrechtelijk boetebedrag dat gekoppeld is aan het maximumbedrag van een GAS-boete. Omdat zowel de opdecimen als het maximumbedrag voor de GAS-boete is veranderd door respectievelijk de Programmawet van 25 december 2016 (nu 70 opdecimen) en de wet van 24 juni 2013 (nu 350 euro als maximumbedrag), wordt dit bedrag aangepast.

Art. 43. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging betreft een aanpassing van het strafrechtelijk boetebedrag dat gekoppeld is aan het maximumbedrag van een GAS-boete. Omdat zowel de opdecimen als het maximumbedrag voor de GAS-boete is veranderd door respectievelijk de Programmawet van 25 december 2016 (nu 70 opdecimen) en de wet van 24 juni 2013 (nu 350 euro als maximumbedrag), wordt dit bedrag aangepast.

Art. 44. Dit artikel wordt opgeheven, nu ingevolge de inwerkingtreding van het decreet van 12 juni 2015 tot wijziging van het decreet van 22 december 2006

houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, bepalingen rond het vervoer en het gebruik van meststoffen (waaronder deze aangaande het negeren van een transportverbod) voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2016 niet langer gesanctioneerd worden overeenkomstig de bepalingen van het DABM. Voor oudere feiten kan men terugvallen op de algemene bepaling voorzien in artikel 16.6.1 van het DABM.

Art. 45. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 46. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 47. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 48. Dit artikel wordt opgeheven, nu ingevolge de inwerkingtreding van het decreet van 12 juni 2015 tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, bepalingen rond het vervoer en het gebruik van meststoffen (waaronder deze aangaande het vervoer, de afzet en het gebruik van spuitroom en spuitwater) voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2016 niet langer gesanctioneerd worden overeenkomstig de bepalingen van het DABM. Voor oudere feiten kan men terugvallen op de algemene bepaling voorzien in artikel 16.6.1 van het DABM.

Art. 49. Deze eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging voorziet naar analogie met de verjaringstermijnen voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen dat ook herstellvorderingen in principe verjaren binnen dezelfde termijn. Aangezien het uiteindelijke herstel door een rechter wordt opgelegd, is het daarnaast verantwoord om in dit geval toe te laten dat een herstellvordering nog kan zolang de strafvordering niet is verjaard, wat overigens op heden het geval is gezien de toepasselijkheid van de gemeenrechtelijke regeling.

Art. 50. Deze wijziging betreft louter een verduidelijking van huidige tekst.

Art. 51. Bijlage V wordt opgeheven, nu de bezoldiging op heden wordt geregeld door het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Art. 52. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 30.

Art. 53. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 29.

Art. 54. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 30.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE